

Суд Босне и Херцеговине
Суд Босне и Херцеговине

Број: С1 3 У 027646 18 У
Сарајево, 4.7.2019.године

Суд Босне и Херцеговине у Сарајеву, у вијећу за управне спорове састављеном од судија Давора Жилића као предсједника вијећа, Љиљане Лаловић и Жељке Крмек као чланова вијећа, уз судјеловање Станке Ђеклић као записничара, у управном спору тужиоца СП "Германиа" Бањалука, ул. Војводе Радомира Путника бр. 25, против рјешења број: УП1 03-1-37-1-114-2/17 ЗЛ од 26.10.2017. године тужене Агенције за заштиту личних података у БиХ, улица Вилсоново шеталиште бр. 10, у управној ствари приступа личним подацима, на нејавној сједници одржаној дана 4.7.2019. године, донио је сљедећу:

ПРЕСУДУ

Тужба се одбија.

Образложење

Рјешењем тужене број: УП1 03-1-37-1-114-2/17 ЗЛ од 26.10.2017. године усвојен је као основан приговор носиоца података који је тражио анонимност против СП "Германиа" Бањалука због обраде личних података употребом аудио и видео надзора, те због прикупљања ЈМБ и копија личних исказница од полазника курса. Наложено је СП "Германиа" да избрише до сада прикупљене снимке употребом аудио надзора, те да донесе одлуку о обради личних података путем видео надзора, при томе водећи рачуна о поштовању права на заштиту приватности и личног живота носиоца података или да прекине такав начин обраде. Рјешењем је такођер забрањено СП "Германиа" да врши аудио надзор и да у учионицама у којима се изводи течај страног језика врши видео надзор, да у уговорима закљученим са полазницима курса страног језика обрађује њихов ЈМБ, да прикупља копије личних карата од полазника курса страног језика и да уништи до сада прикупљене копије личних карата, а уједно је наведено правно лице обавезано да у року од 15 дана од пријема рјешења обавијести Агенцију за заштиту личних података у Босни и

Херцеговини о мјерама предузетим у циљу извршавања наложене управне мјере.

Тужилац подноси тужбу из свих разлога прописаних Законом о управним споровима, а заснива је на наводима да тужени није потпуно и тачно утврдио чињенично стање, те је занемарио одлуке и акте које је тужилац донио и извршио у вези заштите личних података. Указује на чињеницу да је у проведеном инспекцијском надзору који је претходно доношењу одлуке по приговору, инспектор утврдио постојање 9 камера којима се врши надзор у унутрашњим и вањским просторијама, али није утврдио да ли наведене камере раде и у којим временским периодима, те на који начин се обрађују подаци и да ли се обрађују, већ све закључке изводи на основу исказа одговорног лица, а при том и сам констатује, у образложењу побијане одлуке, да одговорна особа не зна на који начин изузети одређени снимак и да ли се то уопште може урадити. Наводи и да инспектор није утврдио тачност снимљених података, да ли се они сторнирају и обрађују и на који начин, те да такођер није утврдио гдје се налази ДВР уређај на који се подаци похрањују и због чега није изузета меморија из тог уређаја, затим колико се тачно података похрањује, а колико брише и када, што је од утицаја на испуњеност три основна принципа обраде личних података: принцип неопходности, пропорционалности и одговорности. Указује и на чињеницу да тужена није узела у обзир предузете радње тужиоца и акте које је тужилац донио, а у циљу остваривања сврхе Закона, његових норми, али и налога из побијане одлуке. Наиме након доношења побијане одлуке, тужилац је донио акте и то: Одлуку о вршењу видео надзора и обради личних података путем видео надзора од дана 20.11.2017. године, План сигурности личних података у евиденцији о видео надзору од дана 20.11.2017. године и Евиденцију о збирци личних података. Сматра да је поменутом одлуком оправдана законска сврха видео и аудио надзора, па самим тим, било је неопходно накнадно утврдити да ли одлука испуњава сврху за убудуће или не. Такођер наводи и да тужена није узела у обзир ни остале акте тужиоца, па ни План сигурности личних података у евиденцији о видео-надзору којим се успоставља најефикаснија могућа заштита личних података лица која су обухваћена видео-надзором и који је заснован на Закону, а обухвата организационе мјере заштите личних података, техничке мјере заштите и слично. Слиједом наведеног тужилац предлаже да суд тужбу уважи и поништи оспорено рјешење, те да тужену обавезе на накнаду трошкова управног спора.

У одговору на тужбу тужена Агенција за заштиту личних података БиХ се осврнула на приговоре истакнуте у тужби и истакла да у цијелости остаје код оспореног рјешења и предлаже да Суд тужбу одбије као неосновану.

Суд је испитао правилност и законитост оспореног рјешења у границама одредбе члана 35. Закона о управним споровима БиХ

(„Службени гласник БиХ“, број: 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10-у даљем тексту ЗУС), па је одлучио као у диспозитиву из следећих разлога:

Оспореним рјешењем тужене број: УП1 03-1-37-1-114-2/17 ЗЛ од 26.10.2017. године усвојен је као основан приговор носиоца података који је тражио анонимност против СП „Германиа“ Бањалука због обраде личних података употребом аудио и видео надзора, те због прикупљања ЈМБ и копија личних карата од полазника курса. Према образложењу оспореног рјешења Агенција је по проведеном инспекцијском надзору, утврдила да „Германиа“ врши видео надзор са вањским камерама, да у четири учионице и на рецепцији врши видео надзор и снимање разговора запослених и полазника курса страног језика, да претходно није донијела одлуку која садржи правила обраде личних података путем видео надзора, да од полазника курса страног језика прикупља копије личних карата, те да у уговору о организовању обуке из језика и конверзацијских вјештина обрађује ЈМБ полазника курса. Тужена налази да су наведена поступања „Германије“ противна члану 3. став (7) Закона о личној исказници држављана БиХ и члану 18. Закона о јединственом матичном броју, услед чега је дошло до повреде члана 9. Закона о заштити личних података којим је забрањена обрада посебних категорија личних података, осим у изузетним случајевима који су таксативно побројани.

Дакле, у конкретној правној ствари предмет разматрања је законитост оспореног акта тужене којим разматрана законитост вршења аудионадзора и законитост вршења видеонадзора у учионицама тужиоца у којима се изводи курс страног језика, као и законитост поступања тужиоца која се односи на прикупљање копија личних карата полазника, односно података о ЈМБ полазника.

Питање обезбјеђења заштите људских права и основних слобода, а нарочито право на приватност и заштиту података у погледу обраде личних података који се на њих односе, регулисано је Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“, број 49/06, 76/11 и 89/11). Одредбом члана 40. став 2. Закона о заштити личних података прописано је да је Агенција за заштиту личних података БИХ овлаштена да посредством инспекције, надзире испуњавање обавеза прописаних овим законом; води Главни регистар; прима примједбе и приговоре грађана које се односе на кршење Закона; доноси provedбене прописе, смјернице или друге правне акте, у складу са Законом; налаже блокирање, брисање или уништавање података, привремену или трајну забрану обраде, упозорава или опомиње контролора; подноси захтјев за подношење прекршајног поступка у складу с овим законом; даје савјете и мишљења у вези са заштитом личних података; сарађује са сличним органима у другим државама; обавља друге дужности прописане законом; надзире изношење личних података из Босне и Херцеговине; изриче казне у оквиру прекршајног поступка, у складу с овим законом.

Из прилога списка је видљиво да је Агенција за заштиту личних података БиХ провела инспекцијски надзор код тужиоца, у складу са овлашћењем из члана 40. став 2. Закона о заштити личних података, а по налогу издатом од стране директора Агенције. Такођер је утврђено да су о проведеном инспекцијском надзору сачињени записници: УП1 03-1-37-2-122-3/17 ЗЛ и УП1 03-1-37-2-122-4/17 ЗЛ, на основу којих је, у складу са одредбом члана 78. став 1. Закона о управи БиХ, донесено побијано рјешење.

Инспекцијским надзором је утврђено да је код тужиоца инсталирано 9 камера, од којих је 5 инсталирано у унутрашњости, од тога 4 (четири) у учионицама и 1 (једна) на рецепцији "Германие", док су преостале четири камере инсталиране изван просторија. Из записника је такођер видљиво да је увидом у апликацију ИВМС-4500 на мобилном телефону власника тужиоца утврђено да наведене камере раде, те да поред видео надзора, врше и аудио надзор унутар просторија "Германие", као и да власнику "Германие" није било познато да за наведени видео надзор мора постојати законско овлашћење. О наводима из записника сачињена је и фотодокументација. Уједно је утврђено да приликом закључења уговора о организовању обуке из језика и конверзацијских вјештина, тужилац обрађује ЈМБ полазника и узима, ради личне евиденције, копију личне карте.

Правилно је тужени орган утврдио да овакво чињенично утврђење представља основ за доношењу оспорене одлуке којом ће забранити вршење аудио надзора и видео надзора у учионицама у којим се изводи курс страног језика. Наиме, видео надзор је, према наводима тужбе, успостављен ради заштите имовине организатора курсева страних језика и за овај суд је потпуно јасна потреба, али и право власника имовине, да обезбиједи заштиту од отуђења имовине или њеног уништавања. Ово, уосталом, произилази и из одредбе члана 6. став 1. тачка е) Закона о заштити података, која уређује питање обраде података без сагласности носиоца податка и даје право контролору да обрађује податке ако се ради о „неопходној заштити законских права и интереса које остварује контролор“. Иста одредба, међутим, поставља и други услов, а то је "ако ова обрада личних података није у супротности с правом носиоца податка да заштити властити приватни и лични живот". Дакле, наспрам легитимних захтјева за заштитом људи и имовине стоји исто тако легитиман захтјев за заштитом приватног и личног живота, што значи да је потреба постављања видеонадзора због заштите имовине ограничена и на просторе и на начин на који се неће угрозити право на заштиту личног и приватног живота корисника простора. С тим у вези, правилно је тужена резоновала и дала јасне разлоге из којих није прихватљиво видеонадзор поставити у просторе у којим се одвија настава. Наиме, на тај начин се остварује увид у личне навике и активности провођења наставе, што већ чисто логички,

указује да таква надзор не подржава тврдњу тужиоца да је постављен ради заштите људи и имовине. Осим тога, контролу рада и одвијања наставног процеса, као и евентуалног отуђења књига и опреме, свакако је могуће успоставити мање инвазивним методама, које су одавно успостављене у процесу наставе, а заштита имовине се, као легитиман тужиочев циљ, може постићи постићи постављањем видеонадзора на простору који омогућава контролу уласка или изласка из простора, али не вријеђа приватни живот корисника простора. Стога овај суд у цјелости прихвата образложење тужене које се односи на одлуку под ставом II и оспореног акта, о забрани постављања видеонадзора у учионицама, имајући у виду да је Европски суд за људска права, разматрајући питања из истог животног догађаја у контексту члана 8. Европске конвенције о заштити основних права и људских слобода, заузео исто мишљење у предмету _____ и _____ против Црне Горе, представка број: 70838/13, у одлуци од 28.11.2017. године. Суд је у тој одлуци указао да је појам "приватног живота" шири од појма "приватности" и може укључивати активности које се врше у јавном контексту. Учионице у којима се изводи настава на курсу страног језика јесу радно мјесто запослених. Међутим, запослени приликом извођења наставе улазе у интеракцију са полазницима курса, чиме развијају своје заједничке односе и граде друштвени идентитет што представља право на вођење "приватног друштвеног живота".

Посебно је одредбом члана 21а истог закона прописано да је контролор који врши видеонадзор дужан донијети одлуку која ће садржавати правила обраде с циљем поштовања права на заштиту приватности и личног живота носиоца података, ако видеонадзор није прописан законом. Имајући у виду да је одредбом става 1. истог члана прописано да снимци прибављени видеонадзором представљају збирку личних података, а да, према члану 13. истог закона, збирка личних података садржи и законски основ за обраду, ваља узети да у недостатку неког другог законског одобрења за видеонадзор, правни основ представља одлука донесена у складу са захтјевом из члана 21. став 2. Закона о заштити личних података. Овакву одлуку тужилац није имао у тренутку рјешавања ове управне ствари, због чега је у потпуности правилна одлука тужене под ставом IV оспореног акта, а на законитост одлуке није од утицаја околност да је тужилац накнадно, након доношења оспореног акта, донио одговарајућу одлуку. Та чињеница је од утицаја само на оцјену да ли је тужилац провео све управне мјере наложене оспореним актом, што је и предмет одлуке под ставом VII оспореног рјешења.

По налазу овога вијећа, правилна је одлука тужене и у дјелу којим се тужиоцу забрањује да врши аудио надзор у учионицама у којима се изводи курс страног језика. Аудио надзором се снимају гласови запосленика, полазника курса страног језика и других особа које улазе у просторије тужиоца, а глас је биометријски податак, који спада у посебну категорију података према одредби члана 3. Закона о

заштити личних података БиХ. Опште правило из члана 9. Закона о заштити личних података забрањује обраду посебних категорија личних података, изузев у ситуацијама из става 2. тог члана, али разлози које је тужилац навео за увођење аудио надзора, се не могу подвести под прописана изузећа. Носилац податка није дао сагласност за снимање, таква обрада није неопходна за заштиту живота, здравља, имовине и других виталних интереса носиоца податка, не ради се о посебним обавезама или правима контролора из области радног права, ни о обради за потребе превентивне медицине или дијагностике, као ни о обради у оквиру законске активности установе, фондације или удружења или друге непрофитне организације, нити је такво снимање од посебног јавног интереса. Тужилац за увођење аудио надзора запослених и полазника курса није имао овлаштење ни из других релевантних прописа: важећег Закона о раду ни Закона о облигационим односима, па и у односу на ову одлуку тужене, овај суд прихвата све разлоге туженог органа, као јасне и ваљане.

Није основан приговор тужбе да је тужена дужна преиспитати и укинути своју одлуку, имајући у виду да је тужилац провео све наложене управне мјере. Управна одлука се доноси према стању у вријеме њеног доношења, а наложене управне мјере се морају провести у остављеном року и на тај начин се, уколико се поступи по наложеним мјерама, не мијења карактер управног акта, нити ствара могућност за његову измјену или стављање ван снаге. Њено дејство се протеже до отклањања узрока и посљедица незаконитог поступања, а нова чињенична ситуација ствара основ за предузимања активности (у конкретном случају аудио и видеонадзора) на начин како је оспореним актом наложено.

Како је уведеном управном поступку правилно и потпуно утврђено чињенично стање, на које је правилно примијењено материјално право, а није било ни повреда правила поступка, одлучено је као у изреци примјеном члана 37. став 1. и 2. Закона о управним споровима БиХ.

Будући да је тужба одбијена, тужиоцу не припада ни право на накнаду трошкова управног спора, сходно одредби члана 61. Закона о управним споровима БиХ ("Службени гласник БиХ" број: 19/02 до 74/10).

ЗАПИСНИЧАР

Станка Ђеклић

